

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
протокол №1
від 30.08.2024 року

Галина МЕЛЬНИК

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
базової середньої освіти
5-6 класи (адаптаційний цикл),
та 7 класу(базового предметного навчання)
Нараївської гімназії
Краснопільської сільської ради
Гайсинського району Вінницької області
на 2024/2025 навчальний рік

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма *Нарайвської гімназії Краснопільської сільської ради Гайсинського району Вінницької області* базової середньої освіти для **5-7 класів** розроблена відповідно до ст.33 Закону України «Про освіту», ст.11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», на основі [Державного стандарту базової середньої освіти](#) (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 із змінами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2022 р. № 972 та Типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України №235 від 19.02.2021 року в редакції наказу [№1120 від 09.08.2024 року «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти»](#).

В освітній програмі терміни вжито в значенні, наведеному в Законах України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інших нормативно-правових актах.

Структура освітньої програми:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;
- загальний обсяг навчального навантаження (в годинах) на адаптаційному циклі (5-6 класи) та циклі базового предметного навчання (7 клас), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- навчальний план;
- перелік модельних навчальних програм, які використовує заклад в освітньому процесі (з посиланнями), та/або навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містять опис результатів навчання учнівства з навчальних предметів, інтегрованих курсів в обсязі не меншому, ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами (з посиланнями);
- опис форм організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Мета і завдання освітньої програми ґрунтуються на визначеній Державним стандартом меті повної загальної середньої освіти, що передбачає розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнівства, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Під час розроблення освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної і кадрової автономії закладу, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

2. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні й учениці, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти, які в умовах воєнного стану вимушено виїхали за межі України та повернулися в Україну, здійснюється в порядку, визначеному педагогічною радою закладу освіти, із урахуванням рекомендацій Міністерства освіти і науки України (наказ МОН від 02.08.2024 [№1093](#)).

Визнання результатів навчання здобувачів освіти із числа внутрішньо переміщених осіб може бути здійснено на основі довідки або іншого документа, виданого закладом освіти, у якому дитина здобувала освіту за місцем тимчасового перебування.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких навчальних предметів за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання впродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання, перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року №8, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року [№160](#)).

3. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ, ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ЗА РОКАМИ НАВЧАННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження учнів та учениць:

5 класу – 980 год.

6 класу – 1085 год.

7 класу – 1172,5 год.

Розподіл навчального навантаження (на тиждень, на рік) здійснено за освітніми галузями та роками навчання, з урахуванням мінімальної та максимальної кількості навчальних годин відповідно до додатка 1 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти із навчанням українською мовою.

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із українською мовою навчання

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень									
	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас			7 клас		
		мін.	макс.	різниця по галузі	мін.	макс.	різниця по галузі	мін.	макс.	різниця по галузі
Мовно-літературна	на тиждень	10	13	3	10	13	3	9	12	3
	на рік	350	455	105	350	455	105	315	420	105
Математична	на тиждень	4	6	2	4	6	2	4	6	2
	на рік	140	210	70	140	210	70	140	210	70
Природнична	на тиждень	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5	7	9	2
	на рік	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5	245	315	70
Соціальна та здоров'язберезувальна	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Громадянська та історична	на тиждень	1	2	1	1,5	3	1,5	1,5	3	1,5
	на рік	35	70	35	52,5	105	52,5	52,5	105	52,5
Технологічна	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	2	1
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	70	35
Інформатична	на тиждень	1	2	1	1	2	1	1	2	1
	на рік	35	70	35	35	70	35	35	70	35
Мистецька	на тиждень	1	3	2	1	3	2	1	3	2
	на рік	35	105	70	35	105	70	35	105	70
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	на тиждень	4			6			5,5		
	на рік	140			210			192,5		
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	28			31			33,5		
	на рік	980			1085			1172,5		
Гранично допустиме навчальне навантаження	на тиждень	28			31			32		
	на рік	980			1085			1120		

4. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Навчальний план для 5-7 класів розроблено згідно додатка 3 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти і є **складовою освітньої програми** (додаток 1).

У навчальному плані відображено перелік навчальних предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, здійснено розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами / інтегрованими курсами, конкретизовано використання годин навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами.

Перерозподіл годин між різними освітніми компонентами здійснено з урахуванням особливостей організації освітнього процесу в закладі та індивідуальних освітніх потреб здобувачів освіти.

Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами використано для збільшення кількості годин на обов'язкові освітні компоненти (навчальні предмети / інтегровані курси).

Додано міжгалузевий інтегрований курс «Етика 5-6 клас»

Рішення про перерозподіл годин між освітніми галузями, навчальними предметами та/або інтегрованими курсами схвалено педагогічною радою (затверджено освітню програму закладу).

5. МОДЕЛЬНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ТА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Усі обов'язкові результати навчання, визначені Державним стандартом базової середньої освіти в межах певної освітньої галузі, реалізуються одним чи кількома навчальними предметами / інтегрованими курсами, через [моделльні навчальні програми](#), розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України.

Моделльна навчальна програма (далі - МНП) - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання, зміст навчального предмета / інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендовані для використання в освітньому процесі.

Навчальна програма – документ, який розроблено на основі модельних навчальних програм, **затверджені педагогічною радою**.

У додатку 2 до Освітньої програми подано **перелік програм**, що використовуються в освітньому процесі закладу. Програми обрані з урахуванням потенціалу педагогічного колективу, ресурсного забезпечення закладу, навчально-методичного супроводу програм, особливостей та потреб учнів/учениць у досягненні обов'язкових результатів навчання.

Навчальні програми інтегрованого курсу «Історія України. Всесвітня історія» у 6 класі та предмету «Історія України» у 7 класі доповнено темами з громадянської освіти.

Інтегрований курс «Мистецтво» викладається через автономні предмети «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», для яких розроблено навчальні програми на основі модельної.

Сукупність модельних та/або навчальних програм в освітній програмі охоплює досягнення учнями результатів навчання з усіх визначених Державним стандартом освітніх галузей.

На основі **навчальної програми** з предмета/інтегрованого курсу вчитель складає **календарно-тематичне планування** з урахуванням навчальних можливостей класу: за потреби, переносить теми уроків відповідно до того, як учні засвоїли навчальний матеріал, визначає кількість годин на вивчення окремих тем. Вчитель самостійно вибудовує послідовність формування очікуваних результатів навчання, враховуючи при цьому послідовність розгортання змісту у навчальній програмі.

Календарно-тематичне та поурочне планування складається вчителем у **довільній формі**, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарно-тематичних та поурочних планів-конспектів є **індивідуальною справою вчителя**.

6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

За потреби в закладі освіти організовується здобуття освіти за **індивідуальною формою (екстернатною (екстернатом), сімейною (домашньою), педагогічним патронажем)** відповідно до [Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти](#), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №8 від 12.01.2016 (зі змінами).

Для забезпечення індивідуальної форми здобуття освіти можуть використовуватися технології дистанційного навчання відповідно до [Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти](#), затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224.

Згідно статті 9 закону України "Про освіту" у Нараївській гімназії основними формами здобуття освіти є:

- інституційна (очна (денна, дистанційна,) ;
- індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж)

1. Очна (денна) форма здобуття освіти - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, що передбачає їх безпосередню участь в освітньому процесі.
2. Дистанційна форма здобуття освіти - це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі,

що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

3. Екстернатна форма здобуття освіти (екстернат) - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства.

4. Сімейна (домашня) форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства.

5. Педагогічний патронаж - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.

Заклад освіти організовує здобуття освіти за індивідуальною формою незалежно від місця проживання особи.

Зарахування до закладу на індивідуальну форму здобуття освіти проводиться зазвичай до початку навчального року.

Переведення здобувачів освіти на індивідуальну форму здобуття освіти може відбуватися протягом навчального року, але не пізніше ніж за 3 місяці до проведення річного оцінювання результатів навчання здобувачів чи державної підсумкової атестації (далі - атестація). Таке обмеження не застосовується для переведення на педагогічний патронаж.

Реалізація індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти забезпечується шляхом:

- розроблення індивідуальних навчальних планів та індивідуальних програм розвитку (за потреби);
- організації та проведення консультацій (у разі потреби) та оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- надання доступу до користування підручниками тощо.

Керівник закладу освіти ознайомлює здобувачів освіти, їх батьків, інших законних представників (одного з них) із порядком організації відповідної індивідуальної форми здобуття освіти (у тому числі з порядком і періодичністю оцінювання).

Для учнів з особливими освітніми потребами в закладі організовується **інклюзивне навчання** відповідно до [Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти](#), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №957 від 15.09.2021 року. Учням відповідно до рівня підтримки та індивідуальної програми

розвитку надаються психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомога) у вигляді занять, що проводяться в позаурочний час і не входять в гранично допустиме навантаження.

Під час організації освітнього процесу методики, технології, форми, методи і засоби навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, форми здобуття освіти, наявні ресурси.

Представлення результатів навчання відбувається різноманітними способами: усні відповіді, письмові роботи, створення електронних чи реальних таблиць, схем, інфографік, плакатів, брошур, аплікацій, лепбуків, ментальних (інтелектуальних) карт, презентацій, слайдшоу, відеороликів тощо.

Провідним у навчанні є **компетентнісний підхід**, в основі якого - активна пізнавальна діяльність учнів у колективі, парах, групах, індивідуально чи у співпраці з учителем та іншими особами, у процесі якої школярі набувають досвіду.

Форми і методи роботи повинні сприяти досягненню очікуваних результатів навчання, визначених Державним стандартом з кожної освітньої галузі, плекати українську ідентичність, формувати ціннісні орієнтири, ключові компетентності, наскрізні уміння.

Вивчення шкільних предметів учитель спрямовує не лише на засвоєння системи знань, формування вмінь і навичок, а, передусім, **особистісний розвиток учня, набуття духовно-морального досвіду, важливого для становлення громадянина і входження його в соціум.**

Вчитель виступає учасником та модератором освітнього процесу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись упродовж навчального року у змісті окремих предметів за умови виконання вимог [Державного стандарту](#).

Під час організації освітнього процесу **із використанням технологій дистанційного навчання**, педагоги самостійно обирають електронні освітні ресурси, враховуючи їх дидактичну доцільність, фактологічну коректність змісту, відповідність навчальній програмі

- навчальні заняття, консультації з використанням електронних освітніх платформ (Google Classroom, Google meet, Zoom);
- електронні освітні ресурси, яким надано гриф МОН;
- електронні освітні ресурси, створені педагогічними працівниками закладу;
- онлайн сервіси та інструменти («Всеукраїнська школа онлайн», тестування на платформах «На урок», «Всеосвіта» тощо);
- віртуальні екскурсії;
- використовують електронний розклад занять, електронний класний журнал/щоденник на платформі нові знання

З метою забезпечення в закладі освіти єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища педагогічна рада схвалює використання конкретних інформаційно-комунікаційних систем (електронних освітніх платформ), комунікаційних онлайн сервісів та інструментів, за допомогою яких організовується освітній процес із застосуванням змішаного навчання.

Педагогічні працівники самостійно обирають форми, методи і засоби дистанційного навчання, а також визначають доцільність проведення конкретного навчального заняття в синхронному або асинхронному режимі. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, організовується в синхронному режимі (решта навчального часу організовується в асинхронному режимі) .

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

7. ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та добросовісне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів здійснюється відповідно до [наказу Міністерства освіти і науки України №1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання»](#).

Об'єктами оцінювання є результати навчання учнів.

Результати навчання — це знання, уміння, навички, ставлення, цінності, набуті в процесі навчання, виховання та розвитку, *які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти й оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми на кожному рівні (циклі) загальної середньої освіти.*

Основні функції оцінювання:

формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);

констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);

діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);

коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);

орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);

мотиваційно-стимулювальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);

розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);

прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);

виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів є **формувальне оцінювання та підсумкове оцінювання**.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу.

Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях. Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягають учні.

Загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів визначають **загальні критерії оцінювання (додаток 3)**, які слугують основою **критеріїв оцінювання за освітніми галузями (додаток 4)**.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання.

Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (*читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми*).

ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти вчителі:

- визначає форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;

- формулює об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі на певний період (наприклад, урок, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо); основою для формулювання яких є обов'язкові і очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом/відповідними модельними навчальними програмами;
- ознайомлює учнів із критеріями оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, а також із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання;
- надає учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним; не протиставляє учнів/учениць одне одному; акцентує увагу лише на позитивній динаміці досягнень; труднощі в навчанні обговорює з учнями/ученицями індивідуально; зворотний зв'язок може надаватися в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;
- створює умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія); під час навчальної діяльності спрямовує учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; створює умови для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільно визначає подальші кроки для покращення результатів навчання;
- коригує освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета/інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- **усного опитування** (індивідуальне, групове тощо);
- спостереження;
- аналіз портфоліо;
- **письмових завдань** (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- **практичних завдань** (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проект; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
- **завдань із використанням ІТ** (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- самооцінювання, взаємооцінювання;

- комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: **на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.**

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета/Інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відеоконференція -зв'язку.

Під час оцінювання результатів навчання **педагог враховує дотримання здобувачами освіти принципів академічної доброчесності** (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель/учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню/учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових/електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Формувальне оцінювання - інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання.

Формувальне оцінювання результатів навчання учнів/учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимульовальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) є важливим складником освітнього процесу, оскільки воно відображає як процес навчання учнівства, зорієнтований на досягнення визначеного очікуваного результату, так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та

дозволяє вчителю/вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів/учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року.

Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета/інтегрованого курсу. Педагоги здійснюють його у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня/учениці тощо).

Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (*завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня — розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього — уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого — уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформацію (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати*). Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання.

Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

Для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема/розділ тощо), здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. Кількість підсумкових робіт учитель/учителька встановлює самостійно під час складання календарно-тематичного планування, керуючись навчальною програмою та відповідно до кількості годин, передбачених навчальним планом на вивчення предмета/інтегрованого курсу.

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення однієї, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями (додаток 4), з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель/учителька може запропонувати учнівству:

1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями;

2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

Відомості, отримані під час підсумкового семестрового оцінювання результатів навчання, застосовують для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед здобувачами освіти, та коригування освітнього процесу.

У Свідоцтві досягнень виставляють **семестрові оцінки за групами результатів.** На підставі оцінок за групами результатів виставляють **загальну оцінку за семестр** з кожного навчального предмета/інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень, яке складається з двох частин і передбачає характеристику навчальної діяльності учнів та фіксацію результатів навчання за групами результатів, визначеними Державним стандартом для певних освітніх галузей, з переліку навчальних предметів та інтегрованих курсів, визначених навчальним планом даної освітньої програми.

«Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом. Результатом спостереження за розвитком наскрізних умінь є виставлення відповідної позначки в стовпці «Має значні успіхи / Демонструє помітний прогрес / Потребує уваги і допомоги» після завершення кожного навчального року або в разі зміни учнями закладу освіти. Способи організації фіксування результатів спостереження педагогічного колективу визначаються на засіданні педагогічної ради.

Заповнення **«Характеристика результатів навчання»** здійснюють відповідно до переліку навчальних предметів/інтегрованих курсів, визначених та затверджених даною освітньою програмою.

Оцінювання результатів навчання учнів, **які одночасно здобувають освіту в закладах освіти країни перебування та України**, із тих предметів, які вивчаються в закордонній школі і відповідають предметам української типової освітньої програми, здійснювати на підставі результатів, отриманих у закордонній школі. Під час зарахування результатів навчання, отриманих учнями під час навчання за кордоном, використовуються таблиці співвіднесення моделей оцінювання відповідної країни та української 12-бальної системи ([наказ Міністерства освіти і науки України від 13.06.2024 №836 «Про внесення змін у методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»](#)).

Річне оцінювання з предметів, передбачених тільки українськими освітніми програмами, проводиться із використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку відповідно до модифікованих програм, рекомендації щодо використання яких затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 16 травня 2024 року [№ 701](#).

За потреби, річне оцінювання може бути проведено перед початком навчального року, зокрема з використанням технологій дистанційного навчання і засобів зв'язку.

Оцінювання результатів навчання учнів з особливими освітніми потребами орієнтоване на учня й передбачає вимірювання його індивідуального прогресу.

Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку, що розробляється на основі висновку фахівців інклюзивно-ресурсного центру, де зазначено труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я, що можуть впливати на ефективність застосування певних форм оцінювання.

Добір форм оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами здійснюється індивідуально з обов'язковим урахуванням їх можливостей функціонування, життєдіяльності та здоров'я.

При оцінюванні рівня сформованості предметних компетентностей учнів з особливими освітніми потребами вилучаються ті складові (знання, вміння, види діяльності та інше), опанування якими є утрудненим або неможливим для учня з огляду на труднощі функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я.

Додаток 1
до Освітньої програми для 5-
7 класів

Навчальний план для 5-7 класів
Нарайівської гімназії Краснопільської сільської ради
Гайсинського району Вінницької області
на 2024/2025 навчальний рік

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень			Разом
		5 клас	6 клас	7 клас	
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	4	12
	Українська література	2	2	2	6
	Зарубіжна література	1	1	1	3
	Іноземна мова (англійська)	3,5	3,5	3,5	10,5
Математична	Математика	5	5		10
	Алгебра			3	3
	Геометрія			2	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2		4
	Географія		2	2	4
	Біологія			2	2
	Фізика			2	2
	Хімія			1	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут »	1	1	1	3
	Етика	1	1		2
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1			1
	Історія України. Всесвітня історія		2,5		2,5
	Історія України.			1,5	1,5
	Всесвітня історія			1	1
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	1,5	4,5
Технологічна	Технології	1	1	1	3
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтва	1	1	1	3
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	9

Разом				
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами	4	6	5,5	15,5
Тижнева кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	31	34	35	
Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	
Усього (без урахування поділу класів на групи)	28	31	33,5	92,5

Додаток 2
до освітньої програми для 5-7 класів

**ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ,
ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
на адаптаційному циклі (5-6 класи) та в 7 класі
у 2024/2025 навчальному році**

Гіперпосилання на потрібну Вам модельну навчальну програму того чи іншого автора для 5-6 класів або 7-9 класів знаходимо на [сайті МОН](#)

Освітня галузь	Назва навчальної програми (робимо активне покликання на навчальну програму, розміщену на сайті закладу або гугл-диску)	Затверджено (№ рішення педагогічної ради)	На основі якої модельної навчальної програми розроблена (активне покликання на програму, розміщену на сайті МОН – див. нижче)
Мовно-літературна	Навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти
	Навчальна програма «Українська мова. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
	Навчальна програма «Українська література. 5-6 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна програми з української літератури для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти
	Навчальна програма «Українська література. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
	Навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти
	Навчальна програма «Зарубіжна література». 7 клас	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Навчальна програма «Іноземна мова. 5-7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
Математична	Навчальна програма «Математика. 5-6 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Математика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти

	Навчальна програма «Алгебра. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи»
	Навчальна програма «Геометрія. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи»
Природнича	Навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти
	Навчальна програма «Географія. 6-7 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи для закладів загальної середньої освіти»
	Навчальна програма «Біологія. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Біологія. 7-9 класи»
	Навчальна програма «Хімія. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Хімія. 7-9 класи»
	Навчальна програма «Фізика. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Фізика. 7-9 класи»
Громадянська та історична освіта	Навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5-6 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5-6 класи» (інтегрований курс)
	Навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» (інтегрований курс)
	Навчальна програма «Історія України. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи»
Соціальна та здоров'язбережна	Навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи»
	Навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи»
	Навчальна програма «Етика. 5-6 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи»

		ради від 30.08.2024 №1	
Мистецька	Навчальна програма «Мистецтво: музичне мистецтво. 5-6 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс)
	Навчальна програма «Мистецтво: музичне мистецтво. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс)
Інформатична	Навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6 класи»
	Навчальна програма «Інформатика. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Інформатика. 7-9 класи»
Технологічна	Навчальна програма «Технології. 5-6 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи»
	Навчальна програма «Технології. 7 клас»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи»
Фізична культура	Навчальна програма «Фізична культура. 5-7 класи»	Рішення педагогічної ради від 30.08.2024 №1	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти

Додаток 3
до освітньої програми для 5-7 класів

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ
оцінювання результатів навчання учнів відповідно до
нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рівень	Бал	Загальна характеристика
І. Початковий	1	<i>Учень/учениця:</i> – сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; – виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; – передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	<i>Учень/учениця:</i> – відтворює незначну частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному частковій відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; – виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі; – висловлює свої думки простими фразами / реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
	3	<i>Учень/учениця:</i> – відтворює частину інформації отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному частковій відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; – виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими; –
ІІ. Середній	4	<i>Учень/учениця:</i> – відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі питання/терміни/навчальні дії; – виконує завдання/навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; – використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	<i>Учень/учениця:</i> – застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може

		пояснити основні поняття/явища/навчальні дії; – виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; – підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази/речення.
	6	<i>Учень/учениця:</i> – застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття/явища/навчальні дії, наводить прості приклади; – виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків і своєї ролі; – спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази/речення.
III. Достатній	7	<i>Учень/учениця:</i> – знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; – виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання; – долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.
	8	<i>Учень/учениця:</i> – аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; – виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; – запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	<i>Учень/учениця:</i> – аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих спосіб для її унаочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; – виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя;

		активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання; – ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.
IV. Високий	10	<i>Учень/учениця:</i> – виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману з різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; – застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; – розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	<i>Учень/учениця:</i> – узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; – застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; – узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12	<i>Учень/учениця:</i> – оцінює інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлену інформацію в різних ситуаціях; – застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організовує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких/творчих завдань; – виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення, за потреби, іншим учасникам.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
за освітніми галузями Державного стандарту базової середньої освіти

1.	<u>Мовно-літературна освітня галузь</u>
2.	<u>Мовно-літературна освітня галузь (іноземні мови)</u>
3.	<u>Математична освітня галузь</u>
4.	<u>Громадянська та історична освітня галузь</u>
5.	<u>Природнича освітня галузь</u>
6.	<u>Інформатична освітня галузь</u>
7.	<u>Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь</u>
8.	<u>Технологічна освітня галузь</u>
9.	<u>Мистецька освітня галузь</u>
10.	<u>Освітня галузь «Фізична культура»</u>